

7. TEDEN UPOKOJENCEV OBČINE LJ. MOSTE-POLJE JE MINIL

V splošno zadovoljstvo

V ponedeljek, 8. oktobra, smo organizirali srečanje z našimi tovariši upokojenci iz Kamnika. Udeležilo se ga je kar 328. Bili smo nadvse pristrčno sprejeti. Ogledali smo si znamenitosti mesta in se pomerili v športnem tekmovalstvu (v balinanju, kegjanju in šahu). Rezultat je bil 6:2 v našo korist. Obljubili smo si povratno srečanje v Mostah prihodnje leto.

Dne 9. oktobra so po naših društvih organizirali tovariška

srečanja. Naslednji dan je predsednik naše občinske skupščine

Niko Lukež sprejel delegate vseh društev upokojencev naše občine na prijateljski pogovor o problemih in uspehih, ki jih doživljajo naši upokojenci, pa tudi celotna naša družba.

Dne 11. oktobra smo uspešno izvedli kolesarski trim na 18 km

Pomoč prihaja, toda počasi

(nadaljevanje s 1. strani)

Tudi naša občinska organizacija RK, kljub svojim resnično skromnim denarnim možnostim, ni ostala ob strani. Iz sklada za elementarne nesreče je prebivalcem Kopaonika namenila 30 tisoč dinarjev pomoči, svojim krajevnim organizacijam in krajanom pa je naslovila klic, da po svojih možnostih pomagajo ali z denarjem — na zgornjo številko žiro računa — ali z obleko, obutvijo in odevjama, ki jih birajo na Vidovdanski ulici 3, kjer je zbirni center za tovrstno pomoč Kopaoniku.

Pred nami je nova zima. Be-

sesta pogosto nanese na kurjavo, pa tudi na smučarjino in podražene smučarske karté. Poslušamo tovariša Trontlja, beremo napovedi naših vremezarjev, ki govorijo o prihodu mrzle zime. Strese nas ob misli na poledenela postajališča mestnega avtobusa, zmrazi nas, ko se spomnimo tistih minut čakanja v snegu ali megli.

Tudi pred ljudmi s Kopaonika je zima, a ne kot nekaj opojnega, belega, s snežnimi kristalčki prekrita. Zanje je to sneg z zameti in nezoranimi potmi, slaba preskrba, skromna zasilna prebivališča, otroci... in vse to je re-

snično tik pred durmi.

Se je čas, da se zamislimo in v sebi zatremo morebitno misel, ki brani naši človečnosti, da ne priskočimo na pomoč. Preženimo misel, da pomoč ne bo šla v prave roke ali da se bo spet vmešala neka administracija in tiščala denar v svojih rokah, namesto da bi ga takoj delila prizadetim. Oklevanje ni na mestu, saj zna biti jutri že prepozno. Ne trkamo na vašo zavest, saj smo bili proletarci in občani Most že od nekdaj v prvih vrstah, kadarkoli je šlo za pomoč ljudem v stiski. Gre le za to, da se spomnimo in pomagamo po svojih močeh.

Kako preživljamo dneve

● RAZSTAVA V DOMU STAREJŠIH OBČANOV

Življenje v domu starejših občanov je lahko prav domače, prijetno in pestro, če tudi njegovi stanovalci sami prispevajo k temu. Prav o tem, kako preživljajo dneve prebivalci take ustanove v Štepanjskem naselju, je pripovedovala razstava, ki so jo pripravili v tem domu sredi meseca oktobra. Pod skrbnim vodstvom delovnih terapevtk Danice Pandel in Marije Šijanec poteka v domu starejših občanov Ob Sotočju vrsta dejavnosti,

med katerimi si lahko vsak varovanec poišče zase nekaj primernega in zanimivega.

Na razstavi, ki so si jo prišli ogledat tudi oskrbovanci iz nekaterih drugih ljubljanskih domov, je bilo prikazano zlasti veliko resnih izdelkov, ki zahtevajo ročno spretnost. »Bili smo na Golovcu,« je pisalo nad majhnim gozdičkom, narejenim iz gob, mahu in grmičevja, prinesenega z izleta na ta hrib. »Spomladi bo naša hiša vsa zelena,« pa so pri-

povedovali številni lončki pelargonij in bršljink, ki so jih razmnožili v precejšnjem številu, tako da bodo spomladi balkoni in okenske police doma zažareli v cvetju.

Kako praznujejo Novo leto, Pusta in rojstne dneve, so opisovale fotografije, posnete ob teh priložnostih. Od maja letos imajo v domu tudi literarni krožek, pri katerem berejo in se pogovarjajo o delih slovenskih pisateljev in pesnikov; pri tem

dolgi progi. Udeležilo se ga je 24 kolesark in kolesarjev. Ob splošnem zadovoljstvu smo ga ponovili še 18. oktobra in ga podaljšali na 26 km!

Petek, 12. oktobra, smo izkoristili za obisk članov vseh društev, starih nad 80 let, prav tako pa tudi bolnih in negibnih. Vsi so nas bili zelo veseli in presenečeni nad tem, da jih nismo pozabili. Ob tej priliki smo vsakega obdarili s priložnostnimi darili.

7. teden upokojencev naše občine smo zaključili 13. oktobra z akademijo v kulturnem domu Španski borci, kjer sta nas vse prisotne pozdravila predsednik zveze društev upokojencev naše občine Štefan Trobiš in predsednik občinskega sindikalnega sveta inž. Martin Pograjc, ki nam je zaželel še veliko zdravja in zadovoljstva!

V kulturnem programu so sodelovali mladinska plesna skupina KUD Vide Pregarc, gledališka igralca Alenka Svetelova, harmonikarski orkester KUD Vide Pregarc in mešani pevski zbor zveze društev upokojencev Lj. Moste-Polje.

Izvedba programa 7. tedna upokojencev naše občine je po mnenju vseh udeležencev in poslušalcev izredno uspela, kar nam daje nadaljnjih moči za delo v našem okolju, v katerega vabimo vse upokojence, tudi tiste, ki še niso člani naših društev.

CIRIL TRAVEN

● ZRVS ● ZRVS ● ZRVS ● ZRVS ● ZRVS ●

● Kratke vesti

Na seji mestne konference ZRVS (27. 09. 1984) so razpravljali o usposabljanju RVS. O sklepih te konference in 4. seji republiške konference ZRVS boste podrobneje seznanjeni na letni konferenci vaše krajevne organizacije.

Ker je bilo doslej več nejasnosti glede obveznosti RVS v zvezi z udeležbo pri usposabljanju, menimo, da je nujno seznaniti vas z naslednjim.

Usposabljanje RVS je regulirano z zakonom o SLO in DS, z zakonom o vojaški obveznosti in statutom ZRVS. Na osnovi teh aktov in dogovora pristojnih organov (generalštaba JLA in predsedstva zvezne konference ZRVSJ) je v zvezi s tem pomembno naslednje:

- največja odgovornost za usposabljanje RVS, ki imajo razpored v JLA, TO ali UNZ, je na poveljstvih JLA, v štabih TO ali UNZ;
- organizacije ZRVS so odgovorne za usposabljanje RVS, ki so razporejeni na civilne dolžnosti (delovna obveznost, CZ, komiteji LO in DS ter TO) ali so brez razporeda;
- teoretičnemu delu pouka so obvezni prisostvovati vsi RVS do 60. leta starosti, ne glede na morebitni razpored;
- praktičnemu delu pouka in preverjanju znanja ne prisostvujejo RVS, starejši od 55 let, in vsi RVS, ki imajo razpored v JLA, TO in UNZ.

Predsedstvo občinske konference ZRVS je na seji 22. oktobra sprejelo gradivo za razpravo na predsedstvu občinskega komiteja ZK o usposabljanju RVS v sezoni 1983/84. Gradivo za predsedstvo OK ZK je pripravljeno, ker se precejšnje število članov ZK ni udeležilo usposabljanja po programu.

● Predavanje za RVS

Občinska konferenca ZRVS Ljubljana Moste-Polje v okviru letnega programa usposabljanja organizira za RVS predavanje: VARNOSTNOPOLITIČNI IN GOSPODARSKI POLOŽAJ V OBČINI IN NALOGE REZERVNIH VOJAŠKIH STAREŠIN

Predavanje bo v Kulturnem domu Španski borci 5. novembra 1984 (Predavatelj: Pavle Vindišar, predsednik OK ZKS Ljubljana Moste-Polje)

- ob 16.30 za KO: Moste, Selo, Zelena jama, Nove Fužine
- ob 18.30 za KO: Kodeljevo: Sotočje, 25. maj, Štepanjska vas, Bizovik

12. novembra 1984 (Predavatelj: Niko Lukež, predsednik skupščine občine Ljubljana Moste-Polje)

- ob 16.30 za KO: Zadovr. Polje, Vevče-Zg., Kašelj, Zalog
- ob 18.30 za KO: Dolsko, Jože Moškrič-Ciril, Dušan Kveder-Tomaž, Šmartno, Zadobrova—Zaerberje, Novo Polje

Če se iz upravičenih razlogov ne morete udeležiti predavanja v vaši skupini, prisostvujte predavanju ob isti uri drugega dne (tj. 5. oz. 12. XI.). Udeležba je obvezna za vse RVS do 60. leta starosti na podlagi 251. čl. zakona o SLO in 50. in 51. čl. zakona o vojaških obveznostih.

● Osnovne aktivnosti po programu dela v sezoni 1984/1985

Predavanje: varnostnopolitična in gospodarska situacija v občini in naloge RVS, 5. in 12. novembra 1984

- Izvajanje teme: priprave za oboroženi boj (4., 6., 11., 13. december 1984)
- Tema: Izvajanje oboroženega boja, 5., 7., 12., 14. marca 1985
- Praktični del: obramba mesta Ljubljane (20. in 21. aprila 1985)
- Streljanje za četrtino pouka obveznih RVS (23. maja 1985)
- Sodelovanje na strelskih tekmovanjih v organizaciji LJAO
- Letne konference po krajevnih organizacijah, v novembru 1984
- Letna občinska konferenca ZRVS (25. februarja 1985)
- Sodelovanje z osnovnimi šolami pri obrambni vzgoji in usposabljanju mladih (obrambni krožki, obrambni dan)
- Sodelovanje z ozdi pri ustanavljanju in delovanju aktivov RVS v OZD
- Udeležba pri organizaciji in izvajanju proslav: dneva JLA, občinskega praznika, 1. maja, bitke II. grupe odredov po poteh partizanske Jelovice

● Cepljenje proti gripi

Tozdravstvenega varstva Lj. Moste-Polje je tudi za letošnje jesensko-zimsko obdobje predvidel neobvezno cepljenje občanov proti gripi, ki ga priporočamo zlasti starejšim od 60 let, bolnikom s kroničnimi obolenji dihal, srca in presrčne ter drugim bolnikom, pri katerih ni kontraindikacije za cepljenje.

Cepili bomo z mrtvim cepivom, ki vsebuje tiste soje virusov, ki bi utegnili letos povzročiti epidemijo. Dolgoletne izkušnje kažejo, da je cepljenje edini ukrep, ki zagotavlja neko stopnjo osebne in kolektivne zaščite in lahko ob morebitni epidemiji znatno zmanjša odsotnost z dela in zastoj v proizvodnji.

Ker je uspeh zaščite prebivalstva predvsem odvisen od števila cepljenih oseb, ga vsme priporočamo.

Prijavite se po telefonu ali osebno pri svojem zdravniku v eni izmed enof zdravstvenega doma Lj. Moste-Polje, v obratnih ambulantah in v domu starejših občanov.

Predsednik KPO tozdr. Lj. Moste-Polje
dr. Zvonko Rauber

Besedilo in slika: D. J.

sebe. Teh je v drugih občinah več.

ZDRAVSTVENO STANJE

Starejših občanov, ki se počutijo zdravi, je dobra petina, občasno bolnih je 40 odstotkov, 28 odstotkov je bolnih, 6 odstotkov huje bolnih. Tako ocenjujejo anketirani sami sebe in svoje počutje. Med boleznimi navajajo najpogosteje »revmatizem« in podobne bolezni kosti in sklepov, pogoste pa so tudi motnje krvnega pritiska in bolezni srca in ožilja. Vendar je več kot 80 odstotkov občanov, ki lahko hodijo sami, brez opore. Drugi pa imajo težave s hojo. Okrog 5 odstotkov ali več je povsem negibnih. Skoraj 30 odstotkov jih pravi, da pogosto obiskujejo zdravnika, kar je najvišji odstotek med ljubljanskimi občinami (povprečje za Ljubljano je 23 odstotkov). Okrog 8 odstotkov jih pravi, da nikoli ne gredo k zdravniku. Visok je tudi odstotek tistih, ki potrebujejo dieto (32 odstotkov); le v občini Bežigrad je višji in znaša 35 odstotkov). Čeprav torej kaže, da je v občini Moste-Polje več bolehnih

kot v drugih ljubljanskih občinah, je vendarle 54 odstotkov starejših občanov odgovorilo, da lahko opravljajo vsa vsakdanja opravila v gospodinjstvu, kar je spet največ med ljubljanskimi občinami. Le desetina jih je, ki ne morejo nič več delati; povprečje za Ljubljano je višje (21 odstotkov). Med opravili, pri katerih potrebujejo pomoč, prav v naši občini najvidneje izstopa prinašanje kurjave in kurjenje. Taka opravila pa so še: pranje, nakupovanje, pospravljanje ipd. V primerjavi z drugimi občinami jih je spet v Mostah največ, ki so rekli, da jim pri opravilih, ki jih sami ne zmorejo, pomagajo njihovi otroci. Na vprašanje, ali bi želeli organizirano pomoč, je 14 odstotkov vseh anketiranih odgovorilo pritrdilno.

PROSTI ČAS: GOSPODINJENJE, VRTNARJENJE, BRANJE

Kar 86 odstotkov občanov je v prostem času še dejavni. Najpogosteje so odgovorjali, da v času, ki ga imajo na razpolago, gospodinjijo in vrtarajo. Najpogostejša razvedrila pa so branje,

poslušanje radia, gledanje televizije, obiskovanje sorodnikov in sosedov. Zanimivo je, da je med našimi občani precej več takih, ki so navedli, da so člani društev upokojencev, kot v drugih ljubljanskih občinah (pri nas 52-odstotkov, v vsej Ljubljani 33 odstotkov). Precej več je tudi članov ZZB (34 odstotkov, v vsej Ljubljani 24 odstotkov). Vendar pa jih kar 85 odstotkov pravi, da ne želijo aktivno sodelovati pri delu društev, organizacije in krajevne skupnosti.

KAKŠEN JE STATISTIČNI STAREJŠI OBČAN?

Povprečen, tipičen ali kar »statističen« starejši občan občine Moste-Polje je torej ženska, stara od 65 do 75 let, z nižjo izobrazbo, gospodinja, vdova, ki ima še žive otroke in živi z njimi ali pa vsaj blizu njih. Živi v družinski hiši, v svojem stanovanju ali stanovanju svojcev, v prtiličju. Stanovanje je starejše, s klasičnim ogrevanjem, brez telefona. Od zdravstvenega doma, pošte, banke je več kot četrtr ure

daleč. S stanovanjem je zadovoljna. Ima pokojnino in z njo preživlja le sebe. Je občasno bolna ali boleha, obiskuje zdravnika, vendar normalno hodi in samostojno gospodinja.

Če potrebuje pomoč, ji pomagajo svojci. Organizirane pomoči ne želi ali je ne potrebuje. Čas ji mineva ob gospodinjstvih delih in delu na vrtu, poleg tega pa bere, posluša radio, gleda TV in obiskuje svojce in druge. Je članica društva upokojencev a ne želi aktivno sodelovati v družbenem življenju. Še naprej bi želela živeti v istem krogu kot sedaj.

Poleg teh »tipičnih«, pa so občani, ki jih je seveda precej manj, a vendarle so, pa od te slike odstopajo. Živijo sami, visoko v bloku ali v stari bajti, ki ima stranišče zunaj, nimajo dohodkov ali ne dovolj za življenje, bolni so in negibni in potrebujejo pomoč.

Poročilo, po katerem smo povzeli te podatke, je na razpolago na Višji šoli za socialne delavce.

BLAŽ MESEC

● RAZISKAVA O NAJSTAREJŠIH OBČANIH

Naša občina je »najmlajša«

(Nadaljevanje in konec)

V prejšnji številki smo navedli nekaj podatkov iz raziskave Višje šole za socialne delavce o družbenem položaju starejših občanov Ljubljane, podatkov, ki opisujejo tudi položaj naših občanov. Naj nadaljujemo z njim.

DOHODKI

Večina starejših občanov (77 odstotkov) ima tako ali drugačno pokojnino, v glavnem starostno ali družinsko. Smo pa med drugimi ljubljanskimi občinami na prvem mestu po številu tistih, k

pokojnine sploh nimajo. To stanje se najbrž do neke mere uravnoteži s tem, da večina starejših živi s svojci (ki najbrž niso brez dohodkov), pa tudi s tem, da je med moščanskimi »seniorji« najmanj takih, ki s svojimi dohodki preživljajo še druge poleg